

Голові Разової спеціалізованої вченої ради
1/23 Львівського державного університету
фізичної культури ім. Івана Боберського,
д-ру педагогічних наук,
професору Данилевич М.В.

Відгук

офіційного опонента

кандидата наук з фізичного виховання та спорту,
доцента Бондар Анастасії Сергіївни дисертаційну роботу
Лисейка Костянтина Володимировича на тему «Розвиток ігрових видів спорту в
територіальних громадах Івано-Франківської області», поданої на здобуття
наукового ступеня доктора філософії (PhD) з галузі знань 01
Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт

Актуальність теми дисертаційної роботи. Актуальність дисертаційного дослідження Лисейка Костянтина Володимировича не викликає сумніву, оскільки децентралізація влади в Україні вплинула на різні сфери життя громад, включаючи фізичну культуру і спорт. Місцеве самоврядування має широкі повноваження і ресурси для розвитку фізичної культури і спорту, зокрема ігрових видів спорту, таких як футбол, волейбол, баскетбол та ін., які популярні серед населення та відіграють важливу соціальну роль для суспільства.

Дисертант справедливо зазначає, що створення адміністративних центрів та територіальних громад дозволяє розвивати і популяризувати ігрові види спорту на місцевому рівні. При цьому, з метою формування здорової громади та популяризації засобів фізичної культури і спорту, необхідно підтримувати механізми розвитку масових та популярних ігрових видів спорту через стратегію медійної реклами.

Виходячи з вищезазначеного, можна зробити висновок, що дисертаційна робота Лисейка Костянтина Володимировича «Розвиток ігрових видів спорту в територіальних громадах Івано-Франківської області» є актуальною і своєчасною.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації. Усі наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані у дисертації, достатньо мірою обґрунтовані та відповідають меті й завданням роботи. Обґрунтованість наукових положень дисертації забезпечується використанням загальнонаукових, теоретичних та спеціалізованих методів дослідження, зокрема, автором роботи проведено PEST-аналіз, SWOT-аналіз, застосовано методику SMART, методи математичної статистики. Вивчення змісту дисертаційної роботи вказує на те, що автором проведено достатньо глибоке вивчення наукової літератури (проаналізовано 253 джерела), що дало змогу сформулювати належне методологічне підґрунтя для проведення дослідження.

Науковий апарат дослідження сформульовано коректно. Об'єкт і предмет дослідження адекватні меті та завданням роботи. Відповідно до мети дисертаційної роботи визначено її завдання. Варто відзначити здатність автора узагальнювати й систематизувати дослідницький матеріал.

Обґрунтованою і логічною є структура дисертації.

Новизна наукових одержаних результатів дисертаційної роботи. Дисертаційна робота є завершеною науковою працею, нові наукові результати якої, мають практичне значення. До наукової новизни дисертаційного дослідження слід віднести наступні положення:

уперше визначено структуру, зміст та ефективність діяльності суб'єктів розвитку ігрових видів спорту Івано-Франківській області в умовах децентралізації влади в Україні. Визначено зміст цільових соціальних програм розвитку фізичної культури та спорту, структуру пріоритетних видів спорту та базові показники розвитку ігрових видів спорту в Івано-Франківській області (динаміку кількості навчальних груп та спортсменів на різних етапах багаторічного вдосконалення й різної кваліфікації, фахівців залучених до підготовки спортсменів в ігрових видах);

уперше визначено проблеми та переваги зовнішнього середовища, перспективи розвитку та забезпечення й виокремлено основні цілі (короткострокові та довгострокові) у діяльності федерацій з ігрових видів спорту в Івано-Франківській області;

удосконалено обґрунтування напрямків розвитку ігрових видів спорту на місцевому рівні, що передбачають реалізацію якісної маркетингової діяльності, активізацію залучення засобів масової комунікації та забезпечення фінансування через меценатство, спонсорство та фандрайзинг суб'єктами розвитку ігрових видів спорту в територіальних громадах Івано-Франківської області;

удосконалено наукові дані про структуру та зміст нормативно-правового та програмно-нормативного забезпечення діяльності міських та обласних спортивних федерацій, громадських організацій, спортивних клубів у напрямку розвитку ігрових видів спорту;

набули подальшого розвитку відомості про сутність, передумови та особливості впливу чинників об'єктивного та суб'єктивного характеру на розвиток ігрових видів спорту на теренах Івано-Франківської області при різних формах організації управління фізичною культурою та спортом.

Практичне значення одержаних результатів полягає в теоретичному та емпіричному обґрунтуванні шляхів розвитку ігрових видів спорту із урахуванням чинників соціально-економічного розвитку країни на місцевому рівні, розробці та експертній перевірці напрямків розвитку ігрових видів спорту в умовах децентралізації влади (на прикладі Івано-Франківської області); з'ясуванні особливостей діяльності організаційних структур Івано-Франківщини (державного та громадського підпорядкування) щодо розвитку ігрових видів спорту.

Повнота викладу наукових положень, висновків та рекомендацій здобувача в опублікованих працях. Основні положення дисертаційного

дослідження викладені у 13 наукових працях, 10 наукових статей – у фахових виданнях України та 3 праці апробаційного характеру.

Структура та обсяг роботи. Дисертаційна робота складається з анотації, змісту, вступу, п'яти розділів, висновків, списку використаних джерел та додатків. Дисертацію виконано на 249 сторінках (із них 194 сторінки – основний текст), ілюстровано 20 таблицями та 15 рисунками. Бібліографія містить 253 джерела, із яких 15 – латиницею.

Оцінка змісту та завершеності дисертації. У вступі обґрунтовано актуальність обраної теми дослідження, сформульовано мету, завдання, об'єкт, предмет, розкрито наукову новизну та практичну значущість одержаних результатів, визначено особистий внесок автора, наведено дані щодо апробації та впровадження в практику результатів дослідження.

У першому розділі «Сутність та передумови формування ігрових видів спорту за різних форм управління сферою фізичної культури і спорту» на основі огляду літературних джерел, виділено передумови виникнення та ефективного функціонування ігрових видів спорту на загальнодержавному, регіональному та місцевому рівнях, серед них: інтенсифікація розвитку видів спорту; підвищення популярності ігрових видів спорту, взаємна трансформація ігрових видів спорту та системи підготовки спортсменів (баскетбол – баскетбол 3x3, волейбол – пляжний волейбол тощо), залучення до розвитку ігрових видів спорту бізнесу; популяризація здорового способу життя в суспільстві; підвищення конкурентоспроможності та розвиток комерційно привабливих ігрових видів спорту.

У другому розділі «Методи та організація дослідження» подано опис методики дослідження та інформацію про організацію дослідження. Методи, що використовувалися, відповідають наведеним у вступі дисертації завданням.

У третьому розділі «Основні показники розвитку ігрових видів спорту в Івано-Франківській області» автором визначено нормативно-правове підґрунтя діяльності суб'єктів розвитку ігрових видів спорту на місцевому рівні в Івано-Франківській області та структуру та зміст цільових соціальних програм розвитку фізичної культури та спорту за період 2012–2026 рр.; встановлено динаміку розвитку ігрових видів спорту в Івано-Франківській області на підставі вивчення базових показників розвитку ігрових видів спорту в Івано-Франківській області за 2019–2021 роки, серед яких показники виконання нормативів КМС та I розряду спортсменами з ігрових видів спорту. Визначено динаміку пріоритетних видів спорту (за 2017–2022 роки) та динаміку запланованої кількості спортивних змагань та навчально-тренувальних зборів з ігрових видів спорту в Івано-Франківській області (за 2020–2022 роки).

У четвертому розділі «Обґрунтування перспективних напрямків розвитку ігрових видів спорту в Івано-Франківській області» розкрито проблеми та переваги зовнішнього середовища для діяльності федерацій з ігрових видів спорту в Івано-Франківській області, пріоритетні проблеми й перспективи розвитку та забезпечення діяльності федерацій та основні цілі (короткострокові та довгострокові) у діяльності федерацій з ігрових видів спорту в Івано-Франківській області (методики SMART). Завдяки цьому проведено

обґрунтування перспективних напрямків діяльності суб'єктів із розвитку ігрових видів спорту в Івано-Франківській області.

У п'ятому розділі «Аналіз та узагальнення результатів дослідження» дисертантом на основі отриманих результатів охарактеризовано повноту вирішення завдань дисертаційного дослідження, у ході виконання якого отримано результати, що підтверджують і доповнюють наявні досі розробки, а також отримано нові дані.

Підсумки дисертаційного дослідження відображено в загальних висновках, які корелюють із висновками до кожного з розділів і відображають досягнення мети й завдань дослідження.

Дисертаційна робота написана українською мовою в науковому стилі, з адекватним застосуванням термінології. Оформлення дисертації відповідає встановленим вимогам.

Відсутність (наявність) порушень академічної доброчесності. У дисертації та наукових публікаціях дисертанта не виявлено порушень академічної доброчесності. У тексті дисертаційної роботи використання наукових результатів інших авторів супроводжується відповідними посиланнями.

Дискусійні положення та зауваження до змісту дисертації. Високо оцінюючи дисертаційне дослідження в цілому, вважаємо за доцільне висловити певні міркування, що виникли в процесі ознайомлення з роботою й вимагають окремих уточнень і пояснень.

1. В аналізі сучасного стану розвитку ігрових видів спорту автором більше уваги сконцентровано на проблемах, характерних загалом для Івано-Франківської області. Проте цікавим було б почути, яка ситуація за різними територіальними громадами, яких налічується досить багато;

2. У завданні 3 «Встановити динаміку основних показників розвитку ігрових видів спорту в Івано-Франківській області» доцільно було б конкретизувати, які саме показники розвитку ігрових видів спорту в Івано-Франківській області автор відносить до основних;

3. Висновок до Розділу 1 «Сутність та передумови формування ігрових видів спорту за різних форм управління сферою фізичної культури і спорту» варто було б доповнити підпунктами, що розкривають результати та узагальнюють окремо кожен підрозділ цього розділу дисертації;

4. У підрозділі 3.1 не виділено частки, які припадають на ігрові види спорту у змісті цільових соціальних програм розвитку фізичної культури та спорту в Івано-Франківській області;

5. Чим пояснюється вказана кількість чинників та різні, інколи дещо відмінні оцінки в таблицях 4.1–4.4, підрозділу 4.1 «Проблеми та переваги зовнішнього середовища для діяльності федерацій з ігрових видів спорту в Івано-Франківській області (на основі використання методики PEST)»;

6. В описі таблиць 4.5–4.8 (підрозділ 4.2 «Пріоритетні проблеми й перспективи розвитку й забезпечення діяльності федерацій з ігрових видів спорту в Івано-Франківській області (на основі використання методики SWOT)») при характеристиці сильних та слабких сторін, загроз та

можливостей, варто було б ранжувати чинники за кількісними або якісними впливами на досліджувані процеси, тобто розвиток ігрових видів спорту в Івано-Франківській області.

Водночас вважаємо, що вказані зауваження і побажання мають дискусійний характер та не знижують загальної позитивної оцінки дослідження Лисейка Костянтина Володимировича.

Висновок. Дисертаційна робота Лисейка Костянтина Володимировича на тему «Розвиток ігрових видів спорту в територіальних громадах Івано-Франківської області», є завершеним самостійним дослідженням, має наукову новизну, теоретичне і практичне значення, містить значні наукові доробки, що повною мірою висвітлено у наукових публікаціях автора. Дисертаційна робота відповідає вимогам наказу МОН України № 40 від 12.01.2017 р. «Про затвердження вимог до оформлення дисертації (зі змінами), «Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії» (Постанова Кабінету Міністрів України від 12.01. 2022 р. № 44), а її автор – Лисейко Костянтин Володимирович заслуговує присудження наукового ступеня доктора філософії (PhD) з галузі знань 01 Освіта/Педагогіка, за спеціальністю 017 Фізична культура і спорт.

Офіційний опонент:

кандидат наук з фізичного виховання та спорту, доцент, завідувач кафедри менеджменту фізичної культури Харківської державної академії фізичної культури

Анастасія БОНДАР

Підпис засвідчую:

доктор педагогічних наук, професор, проректор з науково-педагогічної роботи Харківської державної академії фізичної культури

Анатолій ГУБА